

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Tdo/3/2019
Identifikačné číslo spisu: 6112010674
Dátum vydania rozhodnutia: 26.02.2019
Meno a priezvisko: JUDr. František Mozner
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:6112010674.3

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Františka Moznera a sudcov JUDr. Petra Paludu a JUDr. Martina Piovartsyho v trestnej veci proti obvinenému S. Š. pre zločin krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 4 písm. a), b), e) Tr. zák. a iné na neverejnom zasadnutí konanom 26. februára 2019 v Bratislave o dovolaní obvineného S. Š. proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 6. júna 2018, sp. zn. 3To/44/2017, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Tr. por. dovolanie obvineného S. Š. odmieta.

Odôvodnenie

Okresný súd Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom z 26. októbra 2015, sp. zn. 4T/66/2012, uznal obvineného S. Š. vinným v bodoch 1), 6) a 7) obžaloby z pokračovacieho zločinu krádeže sčasti dokonanej a sčasti v štádiu prípravy podľa § 13, § 212 ods. 1, ods. 4 písm. a), b), e) Tr. zák. v spojení s § 138 písm. i) Tr. zák., ktorý spáchal sčasti formu spolupáchateľstva a v jednočinnom súbehu s pokračovacím prečinom poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zák., zločinom poškodzovania a ohrozovania prevádzky všeobecne prospešného zariadenia podľa § 286 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. a) Tr. zák. a z prečinom porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zák. tak, že

obžalovaní S. D., S. Š., O. S., K. X. ako členovia organizovanej skupiny (§ 129 ods. 2 Tr. zák.) spolu s W.Ó. Ď. dňa 24. marca 2010 vo večerných hodinách prišli do obce N., kde sa rozdelili tak, že svedok W. Ď. a obvinený K. X. ako tzv. „stojky“ zabezpečovali bezpečnosť a obvinení S. D., S. Š. a O. S. išli k miestu, kde sa nachádzal bankomat, pričom v presnejšie nezistenom čase medzi 01.00 až 02.00 hod. dňa 25. marca 2010, po preskočení brány rodinného domu na R. N. H. č. XX a odtrhnutí visiacej zámky na humne, odcudzili tam odložený rebrík, za pomoci ktorého z budovy Domu služieb na R. I. v obci N. najprv odstránili sirénu alarmu, zastriekali objektív bezpečnostnej kamery, poškodili 3 ks obecného osvetlenia v blízkosti objektu, následne mechanicky prerušili telekomunikačné vedenie umiestnené na vonkajšej strane budovy vrátane obecnej káblovej televízie, čím došlo k prerušeniu telekomunikačného spojenia šiestich účastníckych staníc a televíznej stanice, potom pejsrom vypáčili vchodové dvere budovy, ktorými sa dostali ku zadnej strane bankomatu zn. PREMS mod. N., série

XXX XXXX, part. no.: XXX-XXXXXXXX-D., na ktorom rozbrusovačkou rozpíli jeho zadnú časť a tak odcudzili finančnú hotovosť vo výške 61.010,- eur, pričom poškodili a odstránili aj záznamové a zabezpečovacie zariadenie bankomatu, čím spôsobili spoločnosti Prima banka Slovensko, a. s. (Dexia banka Slovensko a. s. do 31. decembra 2011), so sídlom ul. Hodžova č. 11, Žilina, IČO: 31 575 951, škodu krádežou hotovosti vo výške 61.010,- eur, škodu poškodením zariadenia vo výške 2.500,- eur; obci N.kodu poškodením vchodových dverí vo výške 33,- eur a poškodením 3 ks verejného osvetlenia a káblovej obecnej televízie škodu vo výške 300,- eur; spoločnosti PPRINTEC SLOVAKIA spol. s r. o., so sídlom ul. Šustekova č. 49, Bratislava, IČO: 35 702 044, škodu poškodením bankomatu vo výške 8.182,22 eura; spoločnosti Slovak Telekom a. s., so sídlom ul. Karadžičova č. 10, Bratislava, IČO: 35 763 469 škodu poškodením telekomunikačného vedenia vo výške 588,05 eura a majiteľovi rodinného domu na R.. N. H. č. XX, N. A. N., nar. XX. V. XXXX, trvale bytom na ul. J. č. XX, J.-A. H., škodu krádežou rebríka vo výške 39,83 eura a škodu poškodením visiaceho zámku vo výške 4,78 eura, obžalovaní S. Š., O. S., K. N. a K. N. ako členovia organizovanej skupiny (§ 129 ods. 2 Tr. zák.) spolu s W. Ď. pripravovali dňa 18. apríla 2011 krádež do bankomatu Prima banky Slovensko, a. s. (Dexia banka Slovensko a. s. do 31. decembra 2011) v Jelšave a to takým spôsobom, že W. Ď. uvedeného dňa na svojom osobnom motorovom vozidle zn. BMW, ev.č. U. E., v čase okolo 16.00 hod. odišiel z miesta trvalého bydliska smerom na Martin, kde na parkovisko pri obci I. za ním prišiel obvinený S. Š. a spoločne odišli smerom na Q., v Q. sa stretli s obvinenými K. N., O. S. a K. N., ktorý prišiel svojim vlastným osobným motorovým vozidlom, všetci odišli smerom do S. a zaujali miesta tak, aby mali pod kontrolou všetky prístupové cesty, takže W. Ď. s vozidlom zastavil pred S. smerom od W. na pravej strane od cesty cca 2 - 3 minúty jazdy motorovým vozidlom, obvinený K. N. s vozidlom zastavil smerom od W. na S., obvinený K. N. mal za úlohu sledovať hliadku OO PZ Jelšava, pričom stál tak, aby mal výhľad na budovu OO PZ, po odchode hliadky sa pripojil k obvineným S. Š. a O. S., ktorí sa v čase medzi 23.00 hod. dňa 18. apríla 2011 až 03.10 hod. dňa 19. apríla 2011 opakovane pokúsili narušiť signalizáciu a vykonávať krádež do bankomatu, pričom pred prípravou krádeže do bankomatu sa obvinení S. Š. a O. S. prezliekli do tzv. pracovného odevu, mali kukly a obuv na prezutie, pri komunikácii členovia skupiny používali vysielacky, mali so sebou rušičku GSM pásma a náradie potrebné k vykonaniu krádeže bankomatu, avšak od svojho konania upustili, pretože v odstavenom motorovom vozidle jeden z obžalovaných videl príslušníka polície, čo si oznámili cez vysielacky a z miesta odišli, pričom v bankomate patriacom Prima banke Slovensko, a. s. (Dexia banka Slovensko a. s. do 31. decembra 2011), Hodžova 11, Žilina, IČO: 31 575 951 bolo vtom čase 11.730 eur, obžalovaní S. Š. a A. D., spolu s K. I. po predchádzajúcej vzájomnej dohode spoločným konaním dňa 21. januára 2011 v nočných hodinách vykonali krádež vlámaním do čerpacej stanice Slovnaft v obci T., časť C. takým spôsobom, že vytrhli signalizáciu z vonkajšej strany stanice, nezisteným predmetom vylámali bočné vchodové dvere do objektu v hornej časti a v oblasti zámku, tak sa dostali do vnútorných priestorov, vytrhli dve skrinky signalizácie, prešli do priestorov kancelárie, tam nezisteným predmetom vylámali dvere na drevenej skrini, rozrezali dvere na ohňovzdornej skrini značky Sherlock a odcudzili tak finančnú hotovosť vo výške 5.025,- eur, 10 kusov mesačných diaľničných známok pre vozidlá do 3,5 ton v celkovej hodnote 140,- eur, 70 kusov ročných diaľničných známok pre vozidlá do 3,5 ton v celkovej hodnote 3.500,- eur a 40 kusov týždňových diaľničných známok pre vozidlá do 3,5 ton v celkovej hodnote 280,- eur a taktiež odcudzili finančnú hotovosť, ktorá sa nachádzala v mikroténových vrecúškach na polici nad ohňovzdornou skriňou. Následne vypáčili nezisteným spôsobom dvere do predajne a odcudzili tam 40 kusov krabíc cigariet zn. Marlboro, 30 kusov krabičiek cigariet značky Marlboro light, telefónne karty Easy kredit 12 v počte 10 kusov a Prima kredit 10 v počte 20 kusov, finančnú hotovosť zo zásuvky registračnej pokladnice a následne v priestoroch predajne vystriekali práškový hasiaci prístroj, ktoré veci im následne uschoval obvinený Ľ. K. na povale domu č. XXX, na ulici W., v obci D., okres Ž., čím spôsobili spoločnosti SLOVNAFT, a. s. so sídlom Vlčie hrdlo 1, Bratislava, IČO: 31 322 832 škodu odcudzením finančnej hotovosti v celkovej výške 7.335,- eur, škodu na odcudzených veciach vo výške 4.459,37 eura, poškodením tovaru škodu vo výške 6.571,37 eura a poškodením zariadenia čerpacej stanice spôsobili škodu vo výške 1.000,- eur.

Za to mu okresný súd uložil podľa § 212 ods. 4 Tr. zák., s použitím § 38 ods. 2, ods. 4 Tr. zák., § 37 písm. h), m), § 41 ods. 1 a § 46 Tr. zák. úhrnný trest odňatia slobody vo výmere osem rokov, na ktorého výkon ho podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák. zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody

so stredným stupňom stráženia.

Súčasne mu podľa § 287 ods. 1 Tr. por. uložil spolu s obvinenými S. D., O. S. a K. X. povinnosť spoločne a nerozdielne nahradiť poškodeným: Prima banka Slovensko, a. s. škodu vo výške 63.510,- eur; obci N. škodu vo výške 333,- eur; PRINTEC SLOVAKIA spol. s r. o. škodu vo výške 8.182,22 eura; Slovak Telekom a. s., škodu vo výške 588,05 eura; a spolu s obvinenými A. D. a Ľ. K. mu uložil povinnosť spoločne a nerozdielne nahradiť poškodenému SLOVNAFT, a. s. škodu v celkovej výške 19.365,74 eura.

Naproti tomu okresný súd obvineného S. Š. podľa § 285 písm. c) Tr. por. oslobodil spod bodov 2) a 3) obžaloby prokurátorky Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky z 21. júna 2012, sp. zn. CIV Gv 16/11, pre konanie právne posúdené ako zločin krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 2 písm. a), ods. 4 písm. a) Tr. zák. v spojení s § 138 písm. i) Tr. zák. sčasti [v bode 3) obžaloby] v jednočinnom súbahu s prečinom poškodzovania a ohrozovania prevádzky všeobecne prospešného zariadenia podľa § 286 ods. 1 písm. a) Tr. zák. a prečinom poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1 Tr. zák., ktorého sa mal dopustiť v rozsudku popísaným spôsobom.

Uvedený rozsudok okresného súdu napadli prokurátor a obvinený S. Š. odvolaniami, ktoré Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) uznesením zo 6. júna 2018, sp. zn. 3To/44/2017, podľa § 319 Tr. por. zamietol ako nedôvodné.

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu, ktoré bolo obvinenému S. Š.T. doručené 28. júna 2018 a jeho obhajcovi 9. júla 2018, podal obvinený prostredníctvom obhajcu 21. augusta 2018 dovolanie z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. c), e), g) Tr. por.

V odôvodnení tohto mimoriadneho opravného prostriedku obvinený vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. uviedol, že v zmysle § 34 ods. 1 Tr. por. obhajoba navrhla znalecké skúmanie svedka W. Ď. znalcom z odboru klinická psychológia pre dospelých za účelom preukázania jeho nepravdivých a účelových tvrdení, avšak prvostupňový súd znalecké dokazovanie napriek opakovaným návrhom obhajoby nevykonal a rovnako tak aj krajský súd vykonanie navrhnutého dôkazu odmietol s odôvodnením, že vykonaním znaleckého dokazovania by došlo k hodnoteniu dôkazov orgánom nepríslušným podľa Trestného poriadku. Podľa názoru obvineného však psychologické posúdenie svedka nie je hodnotením dôkazu z trestnoprávneho hľadiska, naopak, ide o preverenie v podstate jediného usvedčujúceho dôkazu. Navyše, psychologické posúdenie osoby svedka je podľa obvineného bežnou praxou, najmä pokiaľ ide o osobu korunného svedka, resp. svedka, ktorého výpovede sa v dôležitých skutočnostiach rozchádzajú (poukázal pritom na nález Ústavného súdu Českej republiky z 29. apríla 2008, sp. zn. I. ÚS 608/06, uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 19. júla 2012, sp. zn. 6 Tost 23/2012, a uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30. januára 2013, sp. zn. 1 To 7/2012). Zároveň tvrdí, že zásadnou otázkou psychologického posúdenia svedka je zhodnotiť pravdepodobnosť jeho schopnosti a motivácie k výpovedi tak, ako skutok vnímal, pri posúdení pravdepodobnosti stavu psychických funkcií ako jedného zo základných predpokladov reálneho vnímania. Psychologické posúdenie vierohodnosti svedka prispieva k vyhodnoteniu súladu jeho výpovede s realitou v kontexte iných dôkazov, ktoré nie sú v kompetencii posudzovania znalca psychológa. Úlohou znalca pri posudzovaní vierohodnosti svedka je posúdiť, či sa popisované skutočnosti z psychologického hľadiska v kontexte opisu udalostí a pozorovania svedka mohli stať tak, ako ich svedok uvádza, či existuje presvedčenie, že svedok ich aj zažil alebo ide o produkt fantazijných, účelových či iných mechanizmov, ako aj či nejde o vedomé hovorenie nepravdy. Obvinený v tejto súvislosti tiež uviedol, že sudy síce nemusia prihliadať na všetky dôkazy, ktoré strany trestného konania navrhnu, avšak podľa jeho názoru nie je v súlade so zásadou kontradiktórnosti konania a rovnosti zbraní, ak orgány činné v trestnom konaní a súd na jednej strane pripúšťajú určitý dôkaz (výsluch svedka Ď., a to aj napriek mnohým nezrovnalostiam v jeho výpovedi) a na strane druhej iný dôkaz (znalecké dokazovanie vo vzťahu k svedkovi Ď.) odmietajú vykonať. Práve znalecké skúmanie osoby svedka Ď., s prihliadnutím na starostlivé hodnotenie dôkazov, môže potvrdiť jeho účelové a nepravdivé tvrdenia, a tak preukázať nevinu osoby obvineného Š..

V ďalšej časti podaného dovolania potom obvinený rozsiahlo poukazuje na konkrétne nezrovnalosti vo výpovediach svedka Ď., ktoré podľa neho preukazujú nepravdivosť jeho tvrdení.

Naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. e) Tr. por. odôvodňuje obvinený tým, že vzhľadom na to, že pre prekážku dlhodobého charakteru sa nemohol zúčastniť na verejných zasadnutiach, krajský súd trestnú vec vo vzťahu k jeho osobe uznesením zo 6. apríla 2017, sp. zn. 3To/44/2017, podľa § 21 ods. 1 Tr. por. vylúčil na samostatné konanie. Uznesením z 18. decembra 2017, sp. zn. 3To/44/2017, bolo trestné stíhanie proti nemu podľa § 318 ods. 1 Tr. por. z dôvodu podľa § 228 ods. 2 písm. a) Tr. por. prerušené, pričom po zániku dôvodov na prerušenie trestného stíhania krajský súd uznesením z 11. apríla 2018, sp. zn. 3To/44/2017, rozhodol o pokračovaní v ňom. Medzičasom, 8. novembra 2017, však krajský súd uznesením rozhodol o odvolaniach všetkých ostatných obvinených, ako aj prokurátorky proti rozsudku okresného súdu tak, že ich podľa § 319 Tr. por. zamietol. O jeho odvolaní rozhodol krajský súd až 6. júna 2018. V nadväznosti na to dovolateľ tvrdí, že v zmysle ustálenej judikatúry dôjde k porušeniu zásady prezumpcie nevinoty vtedy, ak súd pred zistením viny svojím rozhodnutím alebo postojom naznačí, že obvinený je vinný. Z tohto dôvodu podal obvinený 21. mája 2018 „Podnet na pridelenie veci inému senátu (námiетка zaujatosti),“ s ktorým sa senát krajského súdu na verejnom zasadnutí 6. júna 2018 vysporiadal tak, že v zmysle § 32 ods. 6 Tr. por. o ňom nerozhodoval, keďže dôvodom námietky bol podľa krajského súdu len procesný postup orgánov činných v trestnom konaní, resp. súdu v tejto alebo v inej trestnej veci. Uvedený postup odvolacieho súdu je však podľa obvineného v rozpore so zákonom, ako aj s rozhodovacou praxou najvyššieho súdu, keďže vznesená námietka zaujatosti sa netýka procesného postupu, ale zloženia senátu odvolacieho súdu, s poukazom na zachovanie zásady prezumpcie nevinoty (prítom poukázal na uznesenie najvyššieho súdu zo 4. júla 2017, sp. zn. 4 To 2/2015, a na uznesenie Ústavného súdu z 22. novembra 2011, sp. zn. III. ÚS 511/2011). Zároveň vyslovil názor, že o nezaujatosti odvolacieho súdu vo vzťahu k zásade prezumpcie nevinoty možno mať pochybnosti už v prípade rozhodovania o sťažnostiach obvinených proti uzneseniam okresného súdu o ponechaní vo väzbe podľa § 238 ods. 3 Tr. por. s poukazom na § 72 ods. 1 písm. e) Tr. por. Príkladom prítom poukázal na uznesenie krajského súdu zo 4. júla 2012, sp. zn. 3Tos/60/2012, v ktorom krajský súd okrem iného uviedol „lehota v prípravnom konaní bola predĺžená z dôvodov obzvlášť závažnej trestnej činnosti, viacerými skutkami, ktoré spáchalo viacej obvinených v rôznych kombináciách spolupáchateľstva... záverečné dôkazy iba potvrdzujú opodstatnenosť predchádzajúcich podozrení zo spáchania trestnej činnosti obvineným...“

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. odôvodnil obvinený manipuláciou s dôkazmi, konkrétne s úradným záznamom z 28. apríla 2011, vypracovaným príslušníkmi PZ 287234 a 251472, ktorý sa vo vyšetrovacom spise pôvodne nachádzal na č. l. 539 spisu, avšak v priebehu súdneho konania sa zistilo, že predmetný úradný záznam sa na č. l. 539 spisu nenachádza a namiesto neho bol do spisu vložený úradný záznam na č. l. 1596-1597 spisu, v ktorého hornej časti je uvedené „podklady k uzneseniu 206/1,5 Tr. por. S. z 18.01.2012“ pričom v ňom chýba označenie, kto ho vypracoval. O obsah úradného záznamu sa prítom opieralo napríklad aj vyjadrenie Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky pri rozhodovaní o opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam orgánov činných v trestnom konaní v prípravnom konaní. Porovnaním obsahov oboch úradných záznamov je podľa obvineného zrejmé, že k jeho „výmene“ muselo dôjsť z dôvodu, že obsah pôvodného úradného záznamu z č. l. 539 spisu nekorešpondoval s obsahom výpovede svedka Ď.. Z uvedeného je podľa obvineného zrejmé, že zo strany orgánov činných v trestnom konaní došlo k zásahu do spisového materiálu contra legem za účelom zabezpečenia interných informácií dôležitých pre ďalší postup v trestnom konaní, s cieľom zosúladiť už vykonané procesné úkony, ktoré boli vo vzťahu k opisu skutkov v rozpore s realitou.

V rozpore s úradným záznamom z č. l. 539 spisu je podľa obvineného aj výpoveď svedka pplk. Mgr. S. K., ktorý vo svojej výpovedi 15. marca 2012 uviedol, že obvinení upustili od vykradnutia bankomatu z dôvodu, že skupiny sa nesprávne pochopili ohľadom miesta ich stretnutia, avšak z úradného záznamu vyplýva, že páchatelia od trestného činu upustili z dôvodu, že pri bankomate bola osoba s baterkou. V súvislosti s uvedeným obvinený poukázal na R 17/1997 (v zmysle ktorého „úradný záznam o obsahu vysvetlenia nemožno v konaní pred súdom použiť ako dôkaz a ak je ten, kto podal vysvetlenie neskôr

vypočúvaný ako svedok alebo obvinený, nesmie mu byť záznam predložený. Z toho možno vyvodíť, že na obsah úradného záznamu nemôže byť v konaní vypočúvaný ani vyšetrovateľ, ktorý záznam urobil, lebo by to znamenalo obchádzanie tohoto zákonného ustanovenia.“) a na základe toho považuje výsluch oboch svedkov - príslušníkov PZ za protizákonný.

Za nezákonný považuje obvinený aj postup orgánov činných v trestnom konaní v dňoch 17. - 19. apríla 2011 pri vykonávaní operatívno-pátracej činnosti s použitím informačno-technických prostriedkov (nainštalované zariadenie na vyhotovovanie obrazových, zvukových alebo obrazovo-zvukových záznamov do osobného motorového vozidla svedka Ď.B.), čo vyplýva z úradného záznamu z 28. apríla 2011, č. l. 344 spisu. Z uvedeného je podľa obvineného možné domnievať sa, že svedok Ď. plnil pri skutkoch v S. úlohu agenta, čo je v rozpore s § 117 Tr. por. a z čoho vyplýva, že tieto dôkazy a na ne nadväzujúce výpovede je potrebné považovať za nezákonné. Zároveň poukázal aj na skutočnosť, že v prípade, ak by bol zabezpečený kamerový záznam z obce S. (ktorý však prokuratúra nemá k dispozícii), mohla sa ním preukázať pravdivosť obrany obvinených v tom, že žiadne osoby sa na danom mieste nepohybovali.

Nezákonný postup vidí obvinený aj v žurnalizácii spisu v prípravnom konaní, čo bolo namietané obhajobou pri preštudovaní spisu, pričom na č. l. 3617 spisu sa nachádza vyjadrenie vyšetrovateľky PZ, v ktorom je uvedené „k námietke, že v priebehu vyšetrovania nebol k dispozícii očíslovaný a zviazaný spis uvádzam, že žiadne nariadenie takúto povinnosť vyšetrovateľovi neukladá“ pričom toto tvrdenie vyšetrovateľky je podľa obvineného v rozpore s § 6 ods. 4 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 618/2005 Z. z. o tvorbe spisu orgánmi činnými v trestnom konaní v znení neskorších predpisov a zároveň je podľa obvineného aj vysvetlením toho, ako je možné, že došlo k nezákonnej zámene obsahu spisu.

Vo vzťahu ku skutku pod bodom 7) obžaloby obvinený uviedol, že pri domových prehliadkach a prehliadkach iných priestorov neboli nájdené žiadne dôkazy, ktoré by preukazovali jeho podiel na páchaní predmetnej trestnej činnosti, navyše, nájdené vecné dôkazy neboli na hlavnom pojednávaní vykonané, čo má za následok porušenie § 270 ods. 1 Tr. por. a z toho vyplývajúcu nezákonnosť ich vykonania. Taktiež podľa obvineného nebolo preukázané, že veci, na ktorých bola nájdená jeho DNA, boli použité na trestnú činnosť v zmysle podanej obžaloby, pričom uvedené nebolo preukázané ani znaleckými posudkami č. p. PPZ-KEU-SL-EXP-2012/521 a č. p. PPZ-1902/KEU-SL-EXP-2010 a č. p. PPZ-KEU-SL-EXP-2011/816.

Obvinený taktiež opätovne poukázal na rozpory vo výpovediach svedka Ď., pričom týmto rozporom nebola podľa jeho názoru zo strany prokuratúry ani súdov prikladaná žiadna váha, argumentujúc pomerne veľkým počtom trestných činov, na spáchaní ktorých sa mal svedok zúčastniť. Podľa názoru obvineného však súd nemôže bagatelizovať vzniknuté rozpory vo výpovediach svedka a konštatovať, že jeho výpovede sú v závere pravdivé a právne relevantné a teda dostatočné na preukázanie trestnej činnosti obvinených. Obvinený taktiež poukázal na zaujatosť svedka Ď. vo vzťahu k jeho osobe, pričom motív pomsty spočíva v tom, že svedka Ď. označil ako páchatel'a podpálenia auta jeho bratranca T. Š., ktoré v danom čase užíval. Zaujatosť svedka Ď. vo vzťahu k nemu výrazne ovplyvňuje podmienky hodnotenia dôkazov v jeho neprospech, pričom vzťah svedka k prejednávanej veci a k stranám trestného konania, ako aj iné skutočnosti dôležité pre posúdenie nezaujatosti a hodnovernosti svedka sa v zmysle § 132 ods. 1 Tr. por. musia v každom jednom prípade skúmať a zisťovať ex officio.

V podstate z týchto dôvodov obvinený navrhol, aby dovolací súd podľa § 386 ods. 1 Tr. por. rozsudkom vyslovil, že uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 6. júna 2018, sp. zn. 3To/44/2017, a v konaní, ktoré mu predchádzalo, bol porušený zákon v ustanovení § 34 ods. 1, § 117, § 119, § 131 ods. 1, § 132 ods. 1 a § 272 ods. 3 Tr. por. v jeho neprospech. Ďalej navrhol, aby dovolací súd postupom podľa § 386 a § 388 rozsudkom zrušil napadnuté uznesenie krajského súdu, ako aj rozsudok okresného súdu, rovnako aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad a Okresnému súdu Banská Bystrica prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

K dovolaniu obvineného S. Š. sa písomným podaním z 12. septembra 2018 vyjadril prokurátor trestného odboru Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „prokurátor“), ktorý vo svojom vyjadrení uviedol, že rozhodnutia okresného súdu aj krajského súdu vo vzťahu k obvinenému S. Š. považuje za zákonné a plne odôvodnené, pričom konajúce súdy náležite vykonali dokazovanie vo vzťahu ku všetkým čiastkovým útokom pokračovacieho trestného činu, na ktorých mal obvinený S. Š. účasť, vykonané dôkazy vyhodnotili v súlade s § 2 ods. 12 Tr. por. a výsledky vyhodnotenia vykonaných dôkazov jednotlivo, ako aj vo vzájomných súvislostiach podrobne popísali v odôvodnení svojich rozhodnutí. Odôvodnenie napadnutých rozhodnutí považuje prokurátor za zrozumiteľné a jednoznačné, pričom podľa jeho názoru sa konajúce súdy dostatočne vysporiadali s protiprávnym konaním a účasťou obvineného S. Š. na páchaní predmetnej závažnej trestnej činnosti páchanej organizovanou skupinou. Z tohto dôvodu sa prokurátor stotožnil s právnym posúdením protiprávneho konania obvineného S. Š., ako aj s výškou uloženého trestu. Postupom konajúcich súdov nedošlo podľa prokurátora k porušeniu práva tohto obvineného na obhajobu, a to ani v prípravnom konaní, ani na hlavnom pojednávaní. Rovnako tak sa prokurátor nestotožnil s dovolacou námietkou obvineného o tom, že trestné konanie v predmetnej veci mal vykonať orgán, ktorý mal byť z rozhodovania v predmetnej trestnej veci vylúčený, ani s tvrdením obvineného, že konaním odvolacieho súdu došlo k porušeniu zásady prezumpcie neviny vo vzťahu k odôvodneniu rozhodnutia o predĺžení väzby obvineného, keďže podľa názoru prokurátora je povinnosťou súdu pri rozhodovaní o väzbe dôsledne odôvodniť svoje rozhodnutie nielen z hľadiska naplnenia formálnych dôvodov väzby, ale aj z hľadiska materiálnych dôvodov väzby (dôvodnosti samotného trestného stíhania).

Podľa názoru prokurátora okresný súd vykonal náležité dokazovanie, ako aj úkony smerujúce k prevereniu výpovede svedka Ď.Š., pričom neboli zistené žiadne skutočnosti, na základe ktorých by bolo potrebné zabezpečiť znalecké skúmanie znalcom z odboru psychológie, navyše, výpoveď svedka Ď. je podľa prokurátora podporená ďalšími vykonanými dôkazmi a z tohto dôvodu považuje argumenty uvádzané obhajobou v tomto smere za účelové. S poukazom na uvedené nie je podľa prokurátora daný ani dôvod na prerušenie výkonu trestu obvineného.

Na základe uvedených skutočností prokurátor navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie obvineného S. Š. podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) posúdil vec najprv v zmysle § 382 Tr. por. a zistil, že dovolanie bolo podané obvineným ako oprávnenou osobou podľa § 369 ods. 2 písm. b) Tr. por., prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Tr. por.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné [§ 368 ods. 2 písm. h) Tr. por.], v zákonnej lehote uvedenej v § 370 ods. 1 Tr. por., po tom ako dovolateľ využil svoje zákonné právo podať riadny opravný prostriedok (odvolanie), o ktorom bolo rozhodnuté (§ 372 ods. 1 Tr. por.), s obsahovými náležitosťami podľa § 374 ods. 1 Tr. por. a s uvedením dôvodu dovolania podľa odseku 2 tohto ustanovenia.

Dovolací súd ale zároveň zistil, že obvineným uplatnené dôvody dovolania nie sú v posudzovanej veci zjavne splnené.

Úvodom považuje najvyšší súd za potrebné najprv vo všeobecnej rovine pripomenúť, že z konštrukcie a štruktúry jednotlivých dovolacích dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. a) až n) Tr. por. vyplýva, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným rozhodnutiam súdu je určené na nápravu výslovne uvedených procesných a hmotnoprávných chýb. Dovolanie nie je prostriedkom určeným na revíziu skutkových zistení, ktoré urobili súdy prvého a druhého stupňa [primerane pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 57/2007].

Povedané inými slovami, dovolaním podaným z niektorého z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 Tr. por. sa nemožno domáhať preskúmania skutkových zistení, na ktorých je založené napadnuté alebo jemu predchádzajúce rozhodnutie, a ani prehodnotenia vykonaného dokazovania. Pritom platí, že obsah konkrétne uplatnených námietok, tvrdení a právnych názorov, o ktoré sa v dovolaní opiera existencia

určitého dovolacieho dôvodu, musí skutočne vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu takéhoto dovolacieho dôvodu podľa § 371 Tr. por. Nestačí, ak podané dovolanie len formálne odkazuje na príslušné ustanovenie upravujúce dôvody dovolania, pokiaľ v skutočnosti obsahuje argumenty stojace mimo uplatneného dovolacieho dôvodu (pozri napr. rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 51/2014).

Zároveň treba uviesť, že viazanosť dovolacieho súdu dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené v zmysle § 385 ods. 1 Tr. por., sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Tr. por.), a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Tr. por. z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Tr. por. [rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 120/2012]. Povedané inými slovami, pri zisťovaní dôvodov dovolania dovolacím súdom je rozhodujúca ich vecná špecifikácia dovolateľom a nie ich označenie podľa § 371 Tr. por.

Podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. dovolanie možno podať, ak bolo zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu.

V rámci tohto dovolacieho dôvodu namieta obvinený nevykonanie obhajobou navrhovaného dôkazu spočívajúceho v znaleckom skúmaní duševného stavu svedka W. Ď. za účelom preukázania jeho nepravdivých a účelových tvrdení. K tomu je potrebné v prvom rade uviesť, že za porušenie práva na obhajobu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. nemožno považovať obsah a rozsah vlastnej úvahy orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu o voľbe použitých dôkazných prostriedkov pri plnení povinnosti podľa § 2 ods. 10 Tr. por., resp. práva podľa § 2 ods. 11 Tr. por. Ak by totiž záver orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu učiný v zmysle § 2 ods. 12 Tr. por. o tom, že určitú skutkovú okolnosť považuje za dokázanú a že ju nebude overovať ďalšími dôkazmi, zakladal opodstatnenosť dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por., odporovalo by to viazanosti dovolacieho súdu zisteným skutkom podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., ktorá vyjadruje zásadu, že účelom dovolacieho konania je posudzovanie právnych otázok, nie posudzovanie správnosti a úplnosti zistenia skutkového stavu. (pozri napr. uznesenie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 7/2011). Zároveň platí, že ak uplatnenie práva na obhajobu spočíva v navrhovaní dôkazov, zodpovedá mu povinnosť orgánov činných v trestnom konaní a súdu zaoberať sa každým dôkazným návrhom a najneskôr pred meritórnym rozhodnutím tomuto návrhu buď vyhovieť alebo ho odmietnuť (272 ods. 3 Tr. por.), alebo rozhodnúť, že sa ďalšie dôkazy vykonávať nebudú [§ 274 ods. 1 Tr. por. (pozri uznesenie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 116/2014)].

Návrh na doplnenie dokazovania spočívajúci v pribratí znalca na posúdenie vierohodnosti svedka W. Ď. predniesol na hlavnom pojednávaní 21. októbra 2015 obhajca obvinených S. D. a S. Ď. JUDr. Rastislav Urbáni, pričom k tomuto návrhu sa pripojil aj obvinený A. D. (č. l. 3605 spisu). Uvedený návrh na doplnenie dokazovania bol prvostupňovým súdom podľa § 272 ods. 3 Tr. por. na tomto hlavnom pojednávaní odmietnutý. Odmietnutie vykonania dokazovania prvostupňový súd na hlavnom pojednávaní aj odôvodnil (čo je zrejmé zo zvukového záznamu z tohto hlavného pojednávania) a otázkou hodnovernosti svedka W. Ď. sa podrobne zaoberal aj v odôvodnení svojho rozsudku (pozri najmä str. 38 a 39). Nevykonanie znaleckého dokazovania vo vzťahu k svedkovi W. Ď. obvinený S. Š. následne namieta v podanom odvolaní, pričom s touto jeho námietkou sa odvolací súd vysporiadal na str. 19 napadnutého uznesenia.

Na základe uvedeného možno konštatovať, že s návrhom na doplnenie dokazovania sa prvostupňový súd a v nadväznosti na jeho rozhodnutie aj odvolací súd náležite vysporiadali. A ako už bolo uvedené vyššie, len samotné odmietnutie dôkazného návrhu strany, nemôže zakladať naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. Treba zároveň zdôrazniť, že ani súčasťou práva na obhajobu, ale ani práva na spravodlivé súdne konanie nie je právo obvineného na rozhodnutie v súlade s jeho návrhom, predstavami alebo očakávaniami.

Pokiaľ ide o ďalšie námietky, ktoré obvinený v rámci tohto dôvodu dovolania vecne uplatnil a ktorých

podstata je zrekapitulovaná vyššie, tieto majú skutkový charakter, keďže sa nimi snaží dosiahnuť revíziu skutkových zistení prvostupňového súdu (ktoré si osvojil aj súd druhého stupňa a ktorých správnosť a úplnosť nemôže dovolací súd v tomto konaní iniciovanom obvineným skúmať ani meniť) a to na základe odchýlného hodnotenia vykonaných dôkazov (najmä výpovede svedka W. Ď.). Námietky skutkovej povahy sú pritom uplatniteľné len v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 3 Tr. por., ktorý je oprávnený použiť iba minister spravodlivosti. Najvyšší súd sa preto s týmto okruhom námietok obvineného nemohol zaoberať (primerane napr. rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 14/2015). To sa vzťahuje aj na námietky týkajúce sa skutku v bode 7) obžaloby, ktoré podradil pod dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. a ktorých podstata spočíva v jeho tvrdení, že neboli nájdené žiadne dôkazné prostriedky, ktoré by preukazovali jeho podiel na páchaní trestnej činnosti.

Pokiaľ ide o dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. e) Tr. por., v rámci ktorého obvinený namieta porušenie zásady prezumpcie neviny z dôvodu, že o jeho odvolaní rozhodoval ten istý senát krajského súdu, ktorý už 8. novembra 2017 rozhodoval o odvolaniach ostatných obvinených, poukazuje najvyšší súd v prvom rade na svoju dlhodobú ustálenú judikatúru, v zmysle ktorej ak sa viedlo spoločné konanie proti viacerým spolupáchateľom a neskôr došlo k vylúčeniu jedného alebo viacerých z nich na samostatné konanie, nepôjde o prejudikovanie viny, ak súd v odsudzujúcom rozsudku, ktorý sa týka ďalších (nevylúčených) spolupáchateľov, v znení skutkovej vety uvedie vecnú súvislosť konania vylúčeného spolupáchateľa (doteraz neodsúdeného), s konaním ostatných spolupáchateľov. Uvedená okolnosť nezakladá dôvod na vylúčenie sudcov, ktorí majú prerokovať vec proti vylúčenému spolupáchateľovi (pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 30/1998).

Na tomto prístupe zotrvalo trestnoprávne kolégium najvyššieho súdu aj v stanovisku zverejnenom v Zbierke pod č. 15/2017, od ktorého sa senát dovolacieho súdu nemá dôvod odchýliť a podľa ktorého prezumpcia neviny (§ 2 ods. 4 Tr. por.) sa týka osoby obvineného v aktuálne vedenom trestnom konaní a nie je porušená, ak sa o účasti tohto obvineného na žalovanej trestnej činnosti zmieňuje výrok alebo odôvodnenie skoršieho rozhodnutia súdu, ktorým bola odsúdená iná osoba. Preto len samotná skutočnosť, že ten istý senát krajského súdu rozhodoval o odvolaní obvineného S. Š. až potom, ako už rozhodol o odvolaniach ostatných obvinených, nezakladá dôvod na vylúčenie členov senátu a z tohto dôvodu ani nemôže zakladať dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. e) Tr. por. V intenciách odôvodnenia už zmieneného stanoviska trestnoprávneho kolégia treba zároveň zvýrazniť, že senát rozhodujúci o odvolaní obvineného S. Š. posudzoval jeho dôvodnosť autonómne, bez akejkoľvek viazanosti s jeho skorším rozhodnutím o odvolaniach pôvodne spoluobvinených. Bez povšimnutia pritom nemožno ponechať ani to, že túto procesnú situáciu zavinil práve dovolateľ, ktorý v dôsledku jeho väzobného trestného stíhania v Rakúsku bol pre odvolací súd dočasne nedosiahnuteľný.

Pokiaľ ide o dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por., namieta obvinený predovšetkým manipuláciu s úradným záznamom na č. I. 539 spisu a zmenu jeho obsahu v priebehu konania. K tomu je potrebné uviesť, že tento úradný záznam ale ani úradný záznam z č. I. 1596 - 1597 spisu neboli v konaní pred súdom vykonané ako listinné dôkazy podľa § 269 Tr. por. a ich prečítanie obvinený ani jeho obhajca v pôvodnom konaní nenavrhli. Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. pritom môže byť naplnený len vtedy, ak je rozhodnutie založené na dôkazoch, ktoré neboli vykonané zákonným spôsobom. Keďže vyššie uvedené úradné záznamy neboli na hlavnom pojednávaní vykonané a ani neslúžili ako podklad pre rozhodnutie prvostupňového a odvolacieho súdu, nemožno sa v rámci dovolacieho konania zaoberať otázkou zákonnosti ich získania a vykonania. To isté platí aj vo vzťahu k obvineným uvádzaným vecným dôkazom, ktoré boli nájdené pri domových prehliadkach, pretože tieto taktiež neboli ako dôkazy na hlavnom pojednávaní vykonané, čo napokon konštatuje aj samotný obvinený v podanom dovolaní, pričom podkladom pre rozhodnutie boli zápisnice o realizovaných domových prehliadkach.

K námietkam obvineného spochybňujúcim zákonnosť výpovedí svedkov pplk. Mgr. S. K. a mjr. Mgr. N. J. dovolací súd v prvom rade uvádza, že výsluch oboch týchto svedkov - pisateľov úradného záznamu navrhol práve obhajca obvineného S. Š. (ktorý bol v tom čase aj obhajcom obvinených S. D. a O. S.), a to na hlavnom pojednávaní 21. novembra 2012 (č. I. 2756 spisu). Obaja títo svedkovia boli

vypočutí na hlavnom pojednávaní 15. októbra 2013, pričom výsluch svedka mjr. Mgr. N. J. namietala obhajkyňa obvineného O. S. Mgr. Katarína Pastorková (č. l. 3251 spisu). Dovolateľ ani jeho vtedajší obhajca vykonanie výsluchov týchto svedkov nenamietali a nenamietali ich ani v priebehu nasledujúceho konania. Je preto zrejmé, že vo vzťahu k tejto dovolacej námietke obvineného nie je splnená podmienka podľa § 371 ods. 4 Tr. por. por., v zmysle ktorej dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. a) až g) Tr. por. možno použiť iba vtedy, ak namietané okolnosti, ktoré boli dovolateľovi známe už v pôvodnom konaní, tento uplatnil najneskôr v konaní pred odvolacím súdom. Splnenie podmienky predchádzajúcej námietky podľa § 371 ods. 4 veta prvá Tr. por. sa pritom posudzuje samostatne u každého obvineného a na konštatovanie jej splnenia je potrebné, aby bola v dovolacom konaní uplatnená okolnosť v skoršom priebehu konania skutočne vytýkaná, t. j. aby bola táto predostretá ako výhrada, a to samotným dovolateľom, nie napríklad iba jeho spoluobvineným či prokurátorom (pozri uznesenie najvyššieho súdu z 25. septembra 2017, sp. zn. 1 Tdo V 15/2016). Z uvedeného je zrejmé, že vzhľadom na nesplnenie podmienky podľa § 371 ods. 4 Tr. por. nemožno túto námietku v posudzovanej veci úspešne použiť.

Napriek tomu ale považuje najvyšší súd za potrebné v tejto súvislosti vo všeobecnej rovine uviesť, že podľa § 119 ods. 2 veta prvá Tr. por. za dôkaz môže slúžiť všetko, čo môže prispieť na náležité objasnenie veci a čo sa získalo z dôkazných prostriedkov podľa tohto zákona alebo podľa osobitného zákona. Preto bez ďalšieho nemožno ako dôkaz vylúčiť ani výpoveď policajta vykonávajúceho služobný zákrok o skutočnostiach týkajúcich sa jeho priebehu, s výnimkou skutočností, o ktorých sa dozvedel iba z vyjadrení, resp. vysvetlení na úkone zúčastnených osôb a ktoré možno získať len výsluchom týchto osôb v zodpovedajúcom procesnom postavení (primerane pozri rozhodnutie zverejnené v Zbierke pod č. 26/1989 tr.).

Podmienka podľa § 371 ods. 4 Tr. por. nie je splnená ani v prípade námietky obvineného, že svedok W. Ď. plnil pri skutkoch v Jelšave úlohu agenta, keďže do jeho osobného motorového vozidla bolo nainštalované zariadenie na vyhotovovanie obrazových, zvukových a obrazovo-zvukových záznamov, a ani pokiaľ ide námietku zaujatosti v merite konajúceho senátu krajského súdu z dôvodu porušenia prezumpcie jeho neviny pri predchádzajúcom rozhodovaní o väzbe, ktorú podradil pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. e) Tr. por.

Napokon, vo vzťahu k dovolacej námietke obvineného týkajúcej sa nesprávnej žurnalizácie spisu najvyšší súd uvádza, že táto vecne nespadá pod žiaden z dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 Tr. por. a z tohto dôvodu sa ňou dovolací súd v rámci predmetného konania nemohol zaoberať.

Tieto dôvody viedli najvyšší súd k tomu, že dovolanie obvineného S. Š. podľa § 382 písm. c) Tr. por. na neverejnom zasadnutí odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.